

До відома читачів**РЕКОМЕНДАЦІЇ**

міжнародної науково-практичної конференції на тему:

**“СИСТЕМА ВІЙСЬКОВОЇ ЮСТИЦІЇ
У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ”,**

м. Київ, 29 жовтня 2019 р.

Міжнародна науково-практична конференція “Система військової юстиції у забезпеченні національної безпеки України“, організована Міністерством оборони України, Секцією права національної безпеки та військового права Національної академії правових наук України та Науково-дослідним інститутом інформатики і права НАПрН України спільно з Військовим інститутом Київського національного університету імені Тараса Шевченка та Військово-юридичним інститутом Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, була проведена 29 жовтня 2019 року в м. Києві за участі представників Верховної Ради України, суб’єктів сектору безпеки і оборони та інших державних органів, навчальних закладів і наукових установ України, а також представників посольств країн-членів НАТО в Україні.

В ході конференції розглянуто питання щодо захисту конституційних прав і свобод військовослужбовців та членів їх сімей, відновлення системи військової юстиції та її складових, визначення їхніх завдань і функцій, організації досудового розслідування військових злочинів, злочинів проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, а також адаптації національної системи військової юстиції до стандартів країн-членів НАТО.

Учасники конференції *констатували*:

– Україна має багатовіковий досвід державотворення, військового будівництва і забезпечення правопорядку у воєнній сфері, починаючи з часів Київської Русі, Козацької держави Богдана Хмельницького, Української Народної Республіки та інших державних утворень;

– у 1990-х роках з набуттям незалежності в Україні було сформовано розгорнуту систему військової юстиції, що включала: *військові суди регіонів і гарнізонів; військові прокуратури регіонів та гарнізонів; юридичні підрозділи військових формувань; військово-юридичні навчальні підрозділи у складі Київського національного університету імені Тараса Шевченка та Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого*. Крім цього, було запроваджено навчальну і наукову спеціальність “*Військове право*”;

– протягом 2001 – 2011 років в умовах безсистемного скорочення військових формувань (*їх чисельність у 1991 р. становила понад 1 млн. 100 тис. чоловік*), розпродажу військових об’єктів, техніки і майна, система військової юстиції була повністю ліквідована. Зазначене, як засвідчили події 2014 – 2015 рр. у воєнній сфері, призвело до негативних процесів у забезпеченні правопорядку та підтриманні обороноздатності держави;

– в сучасних умовах гібридної війни, міжнародного військового конфлікту, проведення антитерористичної операції та операції об'єднаних сил, анексії РФ Автономної республіки Крим та окупації окремих районів Донецької і Луганської областей нагальною постає проблема відновлення і розвитку системи військової юстиції в Україні.

З урахуванням зазначеного та результатів всебічного обговорення піднятих питань конференція *рекомендує*:

1. Звернутися до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України та Верховного суду України з пропозиціями щодо відновлення і розвитку системи військової юстиції з урахуванням історичного досвіду України і стандартів членів НАТО щодо захисту конституційних прав військовослужбовців і членів їх сімей та підтримання правопорядку у военній сфері.

2. Віднести згідно з положеннями Конституції України та чинного законодавства до основних складових національної системи військової юстиції: *спеціалізовані військові суди; спеціалізовану прокуратуру у военній сфері; державний правоохоронний орган зі спеціальним статусом у военній сфері (Державна служба військової юстиції, Військова поліція); юридичні підрозділи військових формувань; військово-юридичні навчальні підрозділи у складі Київського національного університету імені Тараса Шевченка та Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, а також відновлену 2018 року наукову і навчальну спеціалізацію “Право національної безпеки та військове право”.*

3. Сформувати державний правоохоронний орган зі спеціальним статусом у военній сфері шляхом реорганізації Військової служби правопорядку Збройних Сил України та за рахунок скорочених підрозділів і військовослужбовців органів військової прокуратури з метою збереження кадрового потенціалу і зменшення бюджетних витрат. Діяльність вказаного органу, з урахуванням досвіду реформування МВС України, може спрямовуватися і координуватися через Міністра оборони України.

4. До завдань державного правоохоронного органу зі спеціальним статусом у военній сфері рекомендується віднести:

1) захист прав, свобод і законних інтересів військовослужбовців, резервістів та військовозобов'язаних під час проходження ними зборів, а також членів їхніх сімей;

2) забезпечення правопорядку у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, створених відповідно до законодавства України;

3) попередження, виявлення і припинення правопорушень, протидія кримінальним правопорушенням та корупції у Збройних Силах та інших військових формуваннях, створених відповідно до законодавства України, а також в оборонно-промисловому комплексі держави;

4) здійснення досудових розслідувань у кримінальних провадженнях про кримінальні правопорушення відповідно до визначеної підслідності;

5) участь у забезпеченні правопорядку в районах бойових дій, зонах проведення операцій об'єднаних сил, миротворчих і антитерористичних операцій та у протидії диверсіям і терористичним актам на військових об'єктах;

б) забезпечення виконання кримінальних і адміністративних покарань (у дисциплінарному батальйоні та на гауптвахті) відповідно до законодавства та участь в охороні військових об'єктів, визначених Кабінетом Міністрів України.

5. Національному університету оборони України імені Івана Черняхівського, Військовому інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Військово-юридичному інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого та іншим закладам вищої освіти сектору безпеки і оборони за сприяння Секції права національної безпеки та військового права Національної академії правових наук України і Науково-дослідного інституту інформатики і права НАПрН України забезпечити розробку і впровадження у навчальний процес і наукову діяльність нових спеціалізацій з питань права національної безпеки та військового права.

6. Міністерству оборони України спільно з Національною академією правових наук України (*Секцією права національної безпеки та військового права НАПрН України і Науково-дослідним інститутом інформатики і права НАПрН України*) у взаємодії з Комітетом Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони і розвідки забезпечити підготовку проектів законів України, спрямованих на реалізацію вказаних рекомендацій.

URL: //www.ippi.org.ua

~~~~~ * * * ~~~~~